

ת"פ 36472/10/11 - מדינת ישראל נגד פ ש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 36472-10-11 מדינת ישראל נ' ש

בפני בעניין:	כב' השופט עידו דרויאן מדינת ישראל
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד נאוה זרנגר נגד פ ש
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד אלון בן זיו

גזר דין

לאחר שמיעתה של מסכת ראיות התביעה, הודה הנאשם בכתב האישום, שתוקן עוד קודם לכן, והורשע בעבירות של תקיפה חובלנית של בת-זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק הנ"ל.

על-אף התנגדות התביעה, הופנה הנאשם לעריכת תסקיר שירות המבחן.

לצין כי ההליך הלך ונמשך מעבר לנחוץ ולראוי, בשל מנהגו החוזר של הנאשם לנתק קשר עם ההגנה ולא להתייצב לדיונים. בין היתר, נסע הנאשם לחו"ל, כך שרק ביום 13.5.13 התייצב עם באת-כוחו דאז ומסר כפירתו. ביום 4.11.13 הובאו ראיות התביעה בהיעדרו של הנאשם, שלא התייצב בשנית, וביום 24.12.13 הודה והורשע כאמור. גם בפני שירות המבחן לא התייצב הנאשם, והתיק נדחה בעטיו שוב ושוב - ועתה יסתיים.

רקע ומעשי הנאשם:

- מעדויותיהן של בת-זוגו לשעבר של הנאשם, היא המתלוננת, ומעדות אמה, עלה כי במשך למעלה מארבע שנות הקשר בין בני הזוג, נהג הנאשם להכות את המתלוננת ולאיים עליה. תמונה זו עולה גם מתסקיר שירות המבחן (להלן). אבהיר, שהמעשים עליהם ייתן הנאשם את הדין הם אלו המפורטים בכתב האישום המתוקן, ולא נוספים או אחרים.
- לפי האישום השלישי בו הודה הנאשם, אכן נהג במהלך תקופת הקשר לתקוף את המתלוננת בכך שבעט בפניה ובצלעותיה, הכה באגרופו בפניה, ואחז בצווארה בתנועת חניקה, במספר הזדמנויות לא ידוע. בנוסף, נהג לאיים עליה שאם תלך למשטרה - הוא ייקח את בנם המשותף, וכן שישבור את ידיה ורגליה.
- בסתיו 2010, עקב ויכוח ביניהם בדירתם, השליך הנאשם את המתלוננת לרצפה, גרר אותה לחדר המדרגות

והכה בה באגרופו בצלעותיה (אישום שני).

4. ב-15.11.10 בשעה 05:00 בדירתם, רצה הנאשם לקיים עם המתלוננת יחסי מין אך היא סירבה. המתלונן אמר למתלוננת שהיא לא תישן הלילה, אחז בצווארה בתנועת חניקה והכה באגרופו בפניה, כך שנגרמה לה נפוחות קלה בלחייה (תצלום ת/1; אישום ראשון).
5. בעקבות האירוע האחרון נעצר הנאשם והוגש כתב האישום.

נסיבות העבירות - מתחמי העונש ההולמים:

1. עבירות התקיפה, ובוודאי תקיפה חובלנית, מגנות על הערך המרכזי של שלמות הגוף והבריאות. ערך זה הינו מהחשובים במארג הערכים החברתי ומיותר להרחיב על כך. לעבירות התקיפה הנוגעות לתחום הזוג והמשפחה משמעות מיוחדת, המשקפת את רצון החברה להכיר בחומרתן היתירה של עבירות אלו. הטעמים להחמרה הינם הפרת האמון הבסיסי הנלווה לתקיפה בתוך מערכת המבוססת על אמון זה, קשוי החשיפה והמצב הקשה-במיוחד בו נמצא נפגע, הקרוע בין האלימות שמופעלת נגדו לבין הרצון לגונן על המערכת הזוגית או המשפחתית שהוא חולק עם התוקף. בנוסף, מלמד הניסיון המצטבר כי הנזק הנפשי הפוטנציאלי הנלווה לעבירות מסוג זה הינו חמור במיוחד [וראו למשל ע"פ 4875/11 מ.י. נ' פלוני (2012)]. בע"פ 305/12 מ.י. נ' צוונר-זליג (2013) הדגיש בימ"ש העליון כי קצה הנפש ממעשי אלימות, ההולכים ומתרבים, במיוחד נגד נשים מצד הקרובים להן ביותר וכי הדבר נראה כ"מכת מדינה" המחייבת השתת עונשים חמורים ומרתיעים. הצורך בסיפוק ביטחון לכל אישה ואישה בביתה, מקום מבצרה, בחיק משפחה, הוכר כ"ערך חברתי ראשון במעלה". נקבע שעל הענישה לשדר מסר חד וברור: אלימות במשפחה תוביל עלדרך הכלל לתגובה עונשית קשה, תוך הסגת מידת הרחמים מפני מידת הדין. אמנם, ניתן למצוא גזרי דין שבהם ניתנו עונשים מתונים החורגים מהמדיניות הנ"ל, אך זאת בעיקר בשל שיקולי שיקום, הודיה וחרטה או נסיבות מיוחדות אחרות. אין ללמוד מכך דבר על מתחם הענישה הראוי, כפי שהבהירה הש' ארבל בע"פ 1323/13 חסן נ' מ.י. (2013): מתחם העונש ההולם מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כשמדיניות הענישה הנוהגת הינה רק אחד מהם. כאשר המדיניות הנוהגת תואמת את עקרון ההלימה היא שיקול ראוי, וכאשר יש פער בינה לבין המדיניות הראויה - תועדף המדיניות הראויה. טווח הענישה לפני התיקון ודאי שאינו חופף למתחם הענישה הראוי, שכן בגזרי הדין שניתנו קודם לתיקון שימשו בערבוביה הנתונים הקשורים לביצוע העבירה יחד עם הנתונים שאינם קשורים לביצועה.
2. עבירת האיזמים הקבועה בסעיף 192 לחוק באה להגן על שלמות הנפש של האדם ולאפשר לו חיים חופשיים מלחצים אסורים. בעקיפין, מגנה עבירה זו על ערך נוסף - חופש הפעולה והבחירה של האדם, שכן לעתים קרובות נלווית לאיום מטרה של הנעת אדם לפעולה או למחדל, כמסר מוסווה שאינו מגיע לסחיטה גלויה (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מ.י. (1989)).
3. לעניין עבירות התקיפה והאיזמים: הנאשם פגע בערכים המוגנים באופן קשה וחמור. התקיפות חזרו ונשנו, באופנים רבים ומכאיבים, תוך הטלת טרור של ממש על המתלוננת. התקיפה בחדר המדרגות, חלל החשוף לעיני אחרים, נשאה עמה תו מיוחד של השפלה, וגם סממן נוסף של אימה ואיזמים, לאמור: המתלוננת חשופה לפגיעתו של הנאשם בכל מקום, גם לנוכח מבט פוטנציאלי של הזולת, ואין לה מפלט, בבית או מחוצה לו.

האיומים היו אכן קרובים לסחיטה, כשמדובר על נוהג של הנאשם לאיים איומים קשים ומבהילים כדי להניא את המתלוננת מלהתלונן - ובהצלחה לאורך זמן.

4. גם הביצוע החוזר של העבירות דרך "נוֹכְג", אורך התקופה, והנזק החמור לנפשה של המתלוננת שחיה גם היום תחת הפחד מהנאשם, מחייבים קביעתו של מתחם ענישה מחמיר.

5. כפי שנעשה במקרים של מעשי-עבירה רבים לאורך זמן בנפגע-עבירה יחיד, וכאשר לא ניתן לקבוע מספר מדויק של מעשי-עבירה או לייחד את הנזקים למעשה זה או אחר, ייקבע מתחם אחד לעבירות תקיפת בת-הזוג והאיומים עליה (אישומים שני ושלישי) ויעמוד בין שנת מאסר לבין שלוש שנות מאסר.

6. לעניין העבירה של תקיפה חובלנית של בת זוג (אישום ראשון): כל שנאמר לעיל יפה גם לעניין דנן, כאשר יש היבט מחמיר בקשירה בין הסירוב לקיים יחסי-מין לבין ה"עונש" שבתקיפה משפילה, מבהילה וכואבת. התביעה עתרה לקביעת מתחם בין מאסר קצר לבין 18 חודשי מאסר, ואמץ המלצתה המתונה.

נסיבות הנאשם - קביעת העונשים במתחמים:

1. מהראיות שהובאו בפני, דברי הנאשם בתום הטיועונים לעונש ומתסקיר שירות המבחן, עלו הנתונים הבאים:

הנאשם יליד 1984, כבן 30, רווק ואב לילד בן 7 מהקשר הזוגי עם המתלוננת, מתגורר אצל הוריו ומתעתד להקים משפחה עם אישה המתגוררת עדיין באוקראינה. הנאשם עלה לארץ עם הוריו בגיל 16 ולא המשיך לימודיו. הנאשם לא סיים שירות צבאי ונשפט בשל היעדרות מהשירות. לאורך השנים התקשה להתמיד במקום עבודה, וכיום הוא עוזר לשכנו החשמלאי ולומד את המקצוע (לפי עדות השכן).

לחובת הנאשם הרשעה קודמת משנת 2005 בגין תקיפת בת-זוג בשנת 2002. הנאשם היה צעיר מאוד והעניין הסתיים במאסר מותנה ובהתחייבות.

כמתואר בתסקיר, הנאשם אינו נוטל אחריות ממשית על האירוע בעבר ועל האירועים בתיק דנן, על-אף הודייתו (ממנה אינו חוזר), ונוטה להטיל את האחריות על המתלוננת. הנאשם אף טען שהמתלוננת אלימה כלפי הבן המשותף, אך ברור בלשכת הרווחה סתר טענה זו. הנאשם אינו מגלה כל אמפתיה למתלוננת ואף אינו מגלה הסכמה אמיתית לטיפול. אדגיש, שפנייתו המאוחרת של הנאשם ל"כתובת שעושים טיפול ... פעם בשבועיים יש קבוצה בת שלוש שעות שמטפלים בכל העניינים" איננה מעידה על רצון כן בטיפול, אלא על חשש מהעונש, כפי שמתרשם גם שירות המבחן. למותר לציין, שהטיפול טרם החל והנאשם לא ידע פרטים עליו.

שירות המבחן הביא בחשבון את התנהגותו חסרת האחריות של הנאשם בכל תחומי חייו, שהשתקפה גם בהיעדרויותיו משיבות בית המשפט ושיתוף הפעולה הלקוי עם השירות. בנוסף, התייחס השירות גם לסכסוך בין הנאשם לבין המתלוננת הנתון עדיין בעיצומו. כל אלו, עם נתונים נוספים וזיהוי אופיו המניפולטיבי, הובילו את השירות להערכה חריגה בחומריתה, לפיה קיים סיכון גבוה מאוד מצד הנאשם לגילויי אלימות כלפי המתלוננת, וסיכויי השיקום נמוכים. השירות מתריע על חומרת הסיכון וממליץ להטיל על הנאשם מאסר בפועל ומאסר מותנה.

2. הנאשם עתיד להינזק חמורות ממאסרו הראשון, ככל נאשם אחר במצבו. גם הוריו ודאי שיינזקו, ככל הורה

במצבם. עם-זאת, אין לנאשם תלויים, שכן ממילא אינו משלם את מזונות בנו, ומאסרו עתיד דווקא להיטיב את מצבה של המתלוננת, הנתונה עדיין בפחד ואיומים מצדו, כמתואר בתסקיר. אפשר גם, ששחרור המתלוננת ממשא האימה ייטיב את מצבו של הבן ויאזן ולו במעט את היעדרו של הנאשם, המבקר את הבן אחת לשבועיים.

3. אטיל לכף הקולא את היות עברו הפלילי של הנאשם נקי-יחסית, למעט ההרשעה הרלוונטית היחידה, הנזכרת לעיל, וכן את הודייתו - הגם שעדויות המתלוננת ואמה לא נחסכו כלל, והמעמד היה טראומטי עבור המתלוננת (וראו הערת בית המשפט בעמוד 22).

4. אזכיר, שחלוף הזמן מביצוע העבירות לא נבע מהשתהות של התביעה או עינוי-דין, אלא בשל התחמקויות הנאשם חסר האחריות.

5. לנוכח כל האמור, ייקבע עונשו של הנאשם בחלק האמצעי של כל מתחם, לעניין עונש המאסר.

דרך הטלת העונש:

1. עונש המאסר, כעונש עיקרי, יוטל כאחד, על-אף הקלה שבחפיפת העונשים.

2. באין מנוס ממאסר משמעותי ולנוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, אמנע מהטלת קנס. לא כך באשר לפיצוי, שכן לפי ההלכה הפסוקה, מצבו הכלכלי של הנאשם ויכולת התשלום שלו אינם משפיעים על קביעתו של פיצוי, כדין פיצוי אזרחי (והשוו ע"פ 5761/05 מנ'דלאוי נ' מ.י. (2006) וע"פ 2661/12 פלוני נ' מ.י. (2012)). מועד תשלומו של הפיצוי יידחה ואילו דחייתו הנוספת או פריסתו לתשלומים יהיו במידת הצורך עניין לטיפול המרכז לגביית קנסות לפי סעיף 5ב. לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר בפועל. ככל שהיו ימי מעצר, ניתן יהיה לבקש לנכותם בבקשה מוסכמת;

ב. תשעה חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף נגד בת זוג או בן משפחה;

ג. שישה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת אלימות אחרת, לרבות איומים;

ד. התחייבות בסך 5,000 ₪, למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים. לא תיחתם ההתחייבות - ייאסר הנאשם למשך חודשיים נוספים;

ד. פיצוי למתלוננת בסך 20,000 ₪, שיופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.3.15 ויועבר למתלוננת. לא ישולם הפיצוי עד למועד הנ"ל, יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום המעשה האחרון 15.11.10 ועד ליום התשלום המלא בפועל;

הוראות נלוות:

- א. התביעה תעביר למזכירות את פרטיה המעודכנים של המתלוננת;
- ב. מוצגים: ככל שקיימים, יועברו להכרעה פרטנית של קצין משטרה, למעט כסף;
- ג. המזכירות תעביר עותק גזר הדין לידיעת שירות המבחן;

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח כסלו תשע"ה, 10 דצמבר 2014, במעמד הצדדים.